

Directie Dienstverlening, Afdeling Expertise
Team Onderzoek en Expertise Land en Taal (TOELT)

Egypte || Factsheet

Informatie ter beoordeling van ‘veilig derde land’

Voor intern gebruik

Januari 2019

Inleiding

Doel

TOELT bereiken regelmatig verzoeken om informatie die gebruikt kan worden bij de beoordeling of land X kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'. Omdat dit bij uitstek informatie is die in meerdere zaken gebruikt kan worden stellen we deze graag beschikbaar in de vorm van een Factsheet.

Indeling van dit factsheet

In dit factsheet wordt voor Egypte ingegaan op de standaardvragen die door de IND zijn vastgesteld ter beoordeling van de vraag of een land kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'.

Disclaimer

Dit rapport is niet openbaar, maar bestemd voor intern gebruik. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om de in dit rapport opgenomen informatie integraal aan derden beschikbaar te stellen. De in dit rapport opgenomen informatie kan echter wel gebruikt worden in een voornemen, beschikking of ander openbaar (proces) stuk. In dat geval dient echter verwezen te worden naar de in dit rapport genoemde achterliggende, oorspronkelijke bronnen. Het is niet de bedoeling naar dit rapport of naar TOELT te verwijzen als uitgevende instantie. Verwijs alleen naar de hier opgevoerde bronnen.¹

Dit rapport is geschreven aan de hand van de Gemeenschappelijke EU-richtlijnen voor het verwerken van feitelijke landeninformatie (*Common EU-guidelines for processing factual COI*, april 2008). Het is samengesteld op basis van zorgvuldig geselecteerde, openbaar toegankelijke bronnen. Elke bron is vermeld middels een referentie. Alle hier gepresenteerde informatie (met uitzondering van voor de hand liggende feiten) is gecrosschecked met andere bronnen tenzij dit anders is vermeld in de tekst.

Alle geleverde informatie is met uiterste zorg onderzocht, geëvalueerd en verwerkt binnen een beperkte tijdsspanne.

Dit document pretendeert niet volledig te zijn en ook niet uitsluitend te geven voor wat betreft de waarde van een aanvraag voor een vluchtelingenstatus of asiel. De gepresenteerde informatie is niet per se een weerspiegeling van de mening van TOELT.

Indien bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet in dit rapport worden genoemd, betekent dit niet dat de gebeurtenis niet heeft plaatsgevonden of dat de persoon of organisatie niet bestaat, alleen dat deze niet zijn teruggevonden in openbare bronnen. In deze gevallen wordt aangeraden contact op te nemen met TOELT.

Ook bij twijfel over bronnen, brongebruik of inhoud, of indien u nadere achtergrondinformatie wenst, kunt u altijd contact opnemen met TOELT. Zie het Intranet voor actuele informatie over de landenspecialisten. Via de interne mail is TOELT ook bereikbaar:

¹ De voetnoten bevatten beknopte verwijzingen. Volledige titelbeschrijvingen met internetadressen zijn te vinden in de lijst van geraadpleegde bronnen aan het einde van de tekst.

1. Bij welke relevante mensenrechtenverdragen op het gebied van vluchtelingen en refoulement is Egypte aangesloten?

VERDRAG	Ja/nee
Vluchtelingenverdrag van 1951 (<i>Convention Relating to the Status of Refugees</i>)	Ja ²
Antifolterverdrag (<i>Convention against Torture [CAT]</i>)	Ja ³
Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (<i>International Covenant on Civil and Political Rights</i>)	Ja ⁴

Egypte heeft het Verdrag van 1954 betreffende de status van staatlozen niet geratificeerd. Evenmin heeft Egypte het Verdrag van 1961 tot beperking der staatloosheid geratificeerd.⁵

2. Kent Egypte op nationaal niveau een verbod op refoulement? Zo ja, in welke wetgeving, lagere regelgeving of anderszins?

In de grondwet van Egypte, *Egypt's Constitution of 2014*, artikel 91, wordt gesteld dat elke buitenlander die wordt vervolgd wegens het verdedigen van belangen van de mens, mensenrechten, vrede of gerechtigheid, politiek asiel zal krijgen in Egypte. Daarnaast blijkt uit het artikel 91 dat uitlevering van politieke vluchtelingen verboden is.⁶ Artikel 93 van de Egyptische grondwet stelt dat Egypte zich dient te houden aan de internationale verdragen die zij heeft ondertekend, dus ook het Vluchtelingenverdrag waarin het principe van non-refoulement is opgenomen. Verder kent Egypte de volgende wetgeving: *Law on Entry and Residence of Aliens in the Territories of the United Arab Republic and their Departure Therefrom*⁷. Dit betreft Egyptische wetgeving die ziet op regels met betrekking tot het in- en uitreizen van vreemdelingen en hun verblijf in Egypte. Tegen vreemdelingen die een gevaar vormen voor de openbare orde kan een uitzettingsbevel worden uitgevaardigd.⁸

3. Hoe wordt in Egypte in de praktijk omgegaan met het non-refoulement-beginsel?

Volgens een artikel van Human Rights Watch, *Egypt: Immigration Law Lacks Key Protection*, d.d. 15 december 2016, biedt de wetgeving van Egypte met betrekking tot migratie in het algemeen geen absolute garantie tegen refoulement.

*"Article 91 of Egypt's constitution acknowledges the right to "political" asylum for "[any] foreigner persecuted for defending the interests of people, human rights, peace or justice." This article does not meet the UN definition of refugee or Egypt's obligations under the UN refugee convention and the Convention Governing the Specific Aspects of Refugee Problems in Africa, Human Rights Watch said."*⁹

² Overheid.nl, [Verdrag betreffende de status van vluchtelingen](#)

³ UN OHCHR, [Ratification Status for Egypt](#)

⁴ Ibidem.

⁵ Overheid.nl, Verdragbank, [Verdrag betreffende de status van staatlozen](#); UN Treaty Collection, [Convention on the Reduction of Statelessness](#)

⁶ Constituteproject.org, [Egypt's Constitution of 2014](#)

⁷ Global Detention Project, [Country Report Immigration and Detention in Egypt: Military Tribunals, Human Rights Abuses, Abysmal Conditions, and EU Partner](#), september 2018

⁸ Ibidem.

⁹ Human Rights Watch, [Egypt: Immigration Law Lacks Key Protection](#), 15 december 2016

In het *Human Rights Report Egypt 2017* van U.S. Department of State wordt een kopje gewijd aan refolement, waarin gesteld wordt dat er migranten in Egypte werden vastgezet en werden aangemoedigd om terug te keren naar hun land van herkomst, ook wanneer zij aangaven te vrezen bij terugkeer.

"Refoulement: According to human rights advocates, migrants detained while attempting to enter the country irregularly were typically given two options: return to their country of origin or administrative detention. The government often contacted UNHCR upon detaining unregistered migrants and asylum seekers. The number of potential asylum seekers returned to their countries was unknown. Authorities sometimes encouraged those detained to choose to return to their countries of origin to avoid continued detention, even in cases where the individuals expressed a fear of return. There were no reports that authorities deported children to their countries of origin without their parents or an adult caregiver."¹⁰

Ook blijkt uit een rapport van Amnesty International over gebeurtenissen met betrekking tot mensenrechten in Egypte in de periode 2017/2018, dat er minstens 50 asielzoekers en migranten, bestaande uit Eritreeërs, Ethiopiërs en Sudanese, door de Egyptische autoriteiten zijn uitgezet tussen januari 2017 en april 2017. Egypte wordt zwaar bekritiseerd voor het gedwongen terugsturen van migranten en asielzoekers naar plaatsen waar zij het slachtoffer kunnen worden van vervolging en mogelijk marteling en heeft volgens het artikel van Amnesty International het principe van non-refoulement geschonden met het uitzetten van een groep Oeigoeren naar China:

"Asylum-seekers and refugees continued to face arrest, detention and deportation for entering or exiting the country irregularly. Between January and April, immigration officials deported at least 50 asylum-seekers from Eritrea, Ethiopia and Sudan, including young children, to their countries of origin without giving them access to legal representation or to UNHCR, the UN refugee agency. The forced return of Eritrean asylum-seekers, as well as Ethiopian and Sudanese nationals with a well-founded fear of persecution, constituted refoulement. In July the authorities rounded up Chinese students, mostly of the Uighur ethnic minority, arresting at least 200 and deporting at least 21 men and one woman to China, in violation of Egypt's non-refoulement obligations."¹¹

4. Kent Egypte een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij de autoriteiten van Egypte?

De Egyptische overheid kent geen nationale asielwetgeving of asielprocedure. Ook doen de Egyptische autoriteiten niet aan statusdeterminatie, maar is de UNHCR in Egypte hiervoor geautoriseerd.¹² Naast de statusdeterminatie is de UNHCR verantwoordelijk voor de registratie en documentatie van vluchtelingen en asielzoekers in Egypte. Uit het *Human Rights Report Egypt 2017* van U.S. Department of State blijkt dat de UNHCR in Egypte geen Libiërs registreert. Daarnaast worden Palestijnen eveneens niet geregistreerd en ontvangen zij ook geen hulp via de UNHCR:

"UNHCR does not register Libyan citizens, nor does it register or provide assistance to Palestinian refugees in the country.

According to UNHCR, as of August there were approximately 211,000 registered refugees and asylum seekers in the country, coming mainly from Syria (123,033), as well as from Sudan, South Sudan, Ethiopia, Eritrea, and Yemen."¹³

¹⁰ USDOS, [Egypt 2017 Human Rights Report](#)

¹¹ Amnesty International, [Egypt 2017/2018](#)

¹² Ministerie van Buitenlandse Zaken, [Thematisch Ambtsbericht positie van Syriërs in Egypte](#)

¹³ USDOS, [Egypt 2017 Human Rights Report](#)

Het betreft hier dus een samenwerking tussen de UNHCR en de Egyptische autoriteiten waarbij de UNHCR verantwoordelijk is voor de registratie, documentatie en statusdeterminatie.

5. Indien er geen nationale procedure is zoals geformuleerd in vraag 4, bestaat er in Egypte dan de mogelijkheid om bescherming te vragen bij een VN-organisatie? Zo ja, bij welke VN-organisatie via welke procedure?

Zie ook het antwoord op vraag 4. Het is mogelijk om bescherming aan te vragen via de asielprocedure van de UNHCR in Egypte. In het *Thematisch Ambtsbericht Syriërs in Egypte* wordt de asielprocedure van de UNHCR uitgebreid beschreven; vreemdelingen kunnen zich aanmelden bij het UNHCR kantoor in Caïro, leveren aldaar een registratieformulier in met bijgevoegd relevante identiteitsbewijzen en pasfoto's. Daarna zal de vreemdeling een afspraak krijgen voor registratie, vindt er een statusdeterminatie-interview en een identificatieproces plaats. Van het doorlopen van deze registratieprocedure ontvangt de vreemdeling een UNHCR kaart. Door de UNHCR erkende vluchtelingen krijgen een blauwe kaart en asielzoekers waarvan de aanvraag nog inhoudelijk moet worden getoetst ontvangen een gele kaart. Bij een uiteindelijke negatieve beslissing maakt UNHCR de tijdelijke gele kaart ongeldig. De vreemdeling kan tegen een afwijzing in beroep gaan bij de UNHCR.¹⁴

6. Is het in de praktijk mogelijk om in Egypte asiel/bescherming aan te vragen?

Ja, zie ook de antwoorden op vraag 4 en 5. Zoals hierboven reeds genoemd bestaat er geen nationale asielwetgeving in Egypte. Wel bestaat er de mogelijkheid om asiel/bescherming aan te vragen bij de UNHCR in Egypte in overeenstemming met de Egyptische autoriteiten. Uit het *Thematisch Ambtsbericht Syriërs in Egypte* blijkt nog de volgende informatie met betrekking tot registratie bij de UNHCR in de praktijk:

"UNHCR heeft voor de registratie van asielzoekers een wachtlijst van vier tot acht weken. In de praktijk kan de wachttijd echter vier tot zes maanden bedragen. Om de wachttijd te beperken, voert UNHCR mobiele registratiemissies uit en heeft UNHCR sinds maart 2017 het registratie-interview en het RSD-interview samengevoegd."¹⁵

¹⁴ UNHCR, *Information For Asylum-Seekers and Refugees in Egypt*, april 2013; Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Thematisch Ambtsbericht positie van Syriërs in Egypte*, december 2018

¹⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Thematisch Ambtsbericht positie van Syriërs in Egypte*

7. Is de UNHCR actief in Egypte?

Ja. Zie ook de antwoorden op vraag 4 en 5 en 6.

8. M.b.t. de positie van mensen die door de autoriteiten van Egypte of door de UNHCR of een andere VN-organisatie als vluchteling zijn erkend/die in Egypte asiel hebben aangevraagd:

8.1. Wat is hun verblijfstatus en krijgen ze een bewijs van registratie?

Zie ook het antwoord op vraag 5. De UNHCR in Egypte is verantwoordelijk voor de status-determinatie. Alleen personen met de Syrische en de Jemenitische nationaliteit ondergaan momenteel geen statusdeterminatie.

“UNHCR conducts Refugee Status Determination (RSD) for all nationalities except for Syrians and Yemenis, as per regional policy directions. All the RSD data is regularly shared with the GoE.”¹⁶

Personen die door de UNHCR worden erkend als vluchteling ontvangen een blauwe kaart van de UNHCR jaar als bewijs dat hun registratie heeft plaatsgevonden. Asielzoekers die een beroep doen op een vluchtelingenstatus ontvangen tijdelijk een gele kaart (totdat hun aanvraag inhoudelijk is beoordeeld).¹⁷ Uit het *Thematisch Ambtsbericht Syriërs in Egypte* blijkt nog dat de verblijfsvergunning voor geregistreerde vluchtelingen of asielzoekers (tijdelijk en niet-toeristisch) momenteel door de geregistreerde vluchteling of asielzoeker telkens verlengd kan worden voor een periode van zes maanden:

*“Geregistreerde vluchtelingen of asielzoekers
Volgens het besluit nummer 8180 uit 1996 van het ministerie van Binnenlandse Zaken hadden bij UNHCR geregistreerde vluchtelingen of asielzoekers recht op een normale verblijfsvergunning voor een periode van drie jaar, maar door een recent ministerieel besluit is de geldigheid teruggebracht naar zes maanden. De verblijfsvergunning voor geregistreerde vluchtelingen of asielzoekers is een tijdelijke niet-toeristische verblijfsvergunning die steeds verlengd kan worden voor een periode van zes maanden. Bij iedere verlenging is een nieuw veiligheidsonderzoek nodig. Het verlengingsproces duurt ongeveer drie maanden.”¹⁸*

8.2. Wat is hun recht op voorzieningen op het gebied van huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en (betaald) werk? Hoe is dit in de praktijk?

Uit een factsheet van *European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations* blijkt dat nieuw aangekomen vluchtelingen en asielzoekers zich in Egypte vermengen met een stedelijke vluchtelingengemeenschap en gestrande migranten. De vluchtelingen en asielzoekers zijn sterk afhankelijk van humanitaire hulp en verblijven in overbevolkte en verarmde stedelijke centra, waar de lokale bevolking al worstelt met moeilijke levensomstandigheden, hoge werkloosheidscijfers en slechte toegang tot belangrijke diensten zoals gezondheidszorg en onderwijs.¹⁹

¹⁶ UNHCR, *Factsheet Egypt*, oktober 2018

¹⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Thematisch Ambtsbericht positie van Syriërs in Egypte*, december 2018

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ ECHO, *European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations Egypt*, oktober 2018

Op de website van de UNHCR, *Global Focus, Egypt Plan Overview 2019*²⁰, wordt gesteld dat bij de UNHCR geregistreerde Syrische, Soedanese en Jemenitische vluchtelingen en asielzoekers dezelfde toegang hebben tot openbaar onderwijs als de Egyptenaren zelf, maar dat de stijging in de kosten van levensonderhoud ertoe heeft geleid dat asielzoekers en vluchtelingen kwetsbaarder en afhankelijker worden van de steun die aan hen verleend wordt.

Volgens informatie uit het *Human Rights Report Egypt 2017* van U.S. Department of State krijgen vluchtelingen een bescheiden bijdrage van de UNHCR voor onderwijs en gezondheidszorg. In het rapport wordt vervolgens zowel de theorie als de praktijk beschreven met betrekking tot het recht op voorzieningen op het gebied van bewegingsvrijheid, toegang tot gezondheidszorg, onderwijs en (betaald) werk voor geregistreerde vluchtelingen en asielzoekers in Egypte. Zo verbiedt de Egyptische wetgeving vluchtelingen niet het recht op werken, maar blijkt in de praktijk dat er weinig werk beschikbaar is en vluchtelingen te maken krijgen met sociale discriminatie, die vooral de sub-Sahara Afrikanen treft.²¹

*"Refugees who found work took low-paying jobs in the informal market, such as domestic servants, and were vulnerable to financial and sexual exploitation by employers."*²²

Voornamelijk de vluchtelingen uit niet-Arabischsprekende landen in sub-Sahara Afrika kregen in 2017 beperkte toegang tot sommige diensten waaronder huisvesting en openbaar onderwijs. U.S. Department of State stelt dat volgens de UNHCR vluchtelingen volledige toegang zouden moeten krijgen tot openbare gezondheidsvoorzieningen, maar ook in de praktijk blijkt dit niet altijd te lukken:

The law requires government hospitals to provide free emergency medical care to refugees, but many hospitals did not have adequate resources to do so. In some cases hospitals insisted that refugees provide payment in advance of receiving services or refused to provide services to refugees. In response to the influx of Syrians, the government allowed Syrian refugees and asylum seekers access to public education and health services. UNHCR estimated that 35,000 school age Syrian children (approximately 90 percent) have enrolled successfully in the public school system."

*Refugee children not enrolled in public schools mainly attended refugee-run schools, private schools, or were home schooled."*²³

Zowel als uit een factsheet van de UNHCR over Egypte²⁴, d.d. oktober 2018, als uit het *Thematisch Ambtsbericht positie van Syriërs in Egypte* blijkt eveneens dat in theorie vluchtelingen en asielzoekers in Egypte toegang hebben tot openbare primaire gezondheidszorg.

*Alle bij UNHCR geregistreerde vluchtelingen en asielzoekers hebben toegang tot de primaire Egyptische gezondheidszorg die door subsidies van het Ministry of Health and Population betaalbaar is.*²⁰³ Naast de Egyptische gezondheidszorg leveren ngo's

²⁰ UNHCR, [Egypt: Global Focus, 2019 Plan Overview](#)

²¹ USDOS, [Egypt 2017 Human Rights Report](#)

²² Ibidem.

²³ Ibidem.

²⁴ UNHCR, [Factsheet Egypt](#), oktober 2018

*en UNHCR gezondheidszorg aan vluchtelingen en asielzoekers (zie hoofdstuk 11.1)."*²⁵

De UNCHR stelt in het factsheet dat vluchtelingen en asielzoekers, naast de toegang tot de primaire zorg, ook het recht op toegang hebben tot secundaire en spoedeisende gezondheidszorg op een gelijk niveau als dat van de Egyptenaren.²⁶

Met betrekking tot onderwijs wordt in het *Thematisch Ambtsbericht positie van Syriërs in Egypte* nog het volgende gesteld:

*"Egypte heeft bij de ondertekening van het Vluchtelingenverdrag van 1951 een voorbehoud gemaakt voor openbaar onderwijs (artikel 22). Dit betekent dat vluchtelingen en asielzoekers in beginsel zijn aangewezen op de dure privéscholen. Voor een aantal nationaliteiten vluchtelingen en asielzoekers geldt een uitzondering. Volgens het ministerieel besluit nummer 24 van 1992, hebben alle kinderen van erkende Sudanese, Libische en Jordaanse politieke vluchtelingen het recht op toegang tot het openbaar onderwijs."*²⁷

Deze informatie komt niet helemaal overeen met de informatie van de UNHCR, die stelt dat het Soedanese, Zuid-Soedanese, Syrische en Jemenitische vluchtelingen zijn die recht hebben op toegang tot openbaar onderwijs.²⁸

²⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Thematisch Ambtsbericht positie van Syriërs in Egypte*, december 2018

²⁶ UNHCR, *Factsheet Egypte*, oktober 2018

²⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Thematisch Ambtsbericht positie van Syriërs in Egypte*, december 2018

²⁸ UNHCR, *Egypt: Global Focus, 2019 Plan Overview*; UNHCR, *Factsheet Egypte*, oktober 2018

Lijst van gebruikte bronnen

Amnesty International, 'Amnesty International Report 2017/18: the State of the World's Human Rights', 2018, (<https://www.amnesty.org/download/Documents/POL1067002018ENGLISH.PDF>), geraadpleegd op 15-01-2019

Constitute Project, 'Egypt's Constitution of 2014', 27 juli 2018, (https://www.constituteproject.org/constitution/Egypt_2014.pdf), geraadpleegd op 15-01-2019

ECHO, 'European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations Egypt', oktober 2018, (https://ec.europa.eu/echo/where/middle-east/egypt_en), geraadpleegd op 16-01-2019

Global Detention Project, 'Country Report Immigration and Detention in Egypt: Military Tribunals, Human Rights Abuses, Abysmal Conditions, and EU Partner', september 2018, (<https://www.globaldetentionproject.org/wp-content/uploads/2018/09/Immigration-Detention-in-Egypt-September-2018.pdf>), geraadpleegd op 15-01-2019

Human Rights Watch, 'Egypt: Immigration Law Lacks Key Protection', 15 december 2016, (<https://www.hrw.org/news/2016/12/15/egypt-immigration-law-lacks-key-protections>), geraadpleegd op 15-01-2019

Ministerie van Buitenlandse Zaken, 'Thematisch Ambtsbericht positie van Syriërs in Egypte', december 2018, (http://ind.pucoverheid.nl/zoeken/pdf/PUC_IND_990118_0/1/3173833923/), geraadpleegd op 15-01-2019

UNHCR, 'Egypt: Global Focus, 2019 Plan Overview', (http://reporting.unhcr.org/node/2540#_ga=2.225201882.1384251174.1547466600-515604931.1547062317), geraadpleegd op 15-01-2019

UNHCR, 'Factsheet Egypt October 2018', (<http://reporting.unhcr.org/sites/default/files/UNHCR%20Egypt%20Factsheet%20-%20October%202018.pdf>), geraadpleegd op 16-01-2019

UNHCR, 'Information For Asylum-Seekers and Refugees in Egypt', april 2013, (<https://www.refworld.org/docid/5267a1d9b.html>), geraadpleegd op 15-01-2019

United States Department of State, 'Egypt 2017 Human Rights Report', 20 april 2018, (<https://www.state.gov/documents/organization/277483.pdf>), geraadpleegd op 15-01-2019